

ההחלטה ועדת האתיקה

בקובלנות נגד חבר הכנסת עופר כסיף
מיום י' בחשוון התשפ"ה - 11 בנובמבר 2024

הקדמה

1. ההחלטה זו עוסקת ב-25 קובלנות על אিירועים שונים שהוגשו נגד חבר הכנסת עופר כסיף. ארבע קובלנות שהוגשו לפני השבעה באוקטובר והיתר לאחר מכן. הוועדה מבקשת להציג כי חבר הקובלנות הגובהאמין מתרשם על פני תקופה של ארבעה עשר חודשים, אך מספר זה רב של קובלנות, העוסקות באירועים שונים ונפרדים נגד חבר הכנסת אחד, היא חריגה מאוד בנוגע וביחסותו של ועדת האתיקה לתקופת הזמן האמורה.
2. כמו כן, ועדת האתיקה כבר דנה בשלוש החלטות שונות בעשר קובלנות בעניינו של חבר הכנסת כסיף, ואף הטילה על חבר הכנסת כסיף סנקציות מסווגת (ההחלטה מס' 5/25; ההחלטה מס' 12/25; ההחלטה מס' 17/25). לאחרונה מהן מיום ג' בחשוון התשפ"ד (18 באוקטובר 2023) וענינה בהתקטאויו של חבר הכנסת כסיף אחרי תחילתה של המלחמה. לדאונה של הוועדה, גם בעת כתיבת ההחלטה זו מועברות לוועדת האתיקה קובלנות נוספות כנגד התבטאוויות של חבר הכנסת כסיף.
3. אמנס, מעוני הוועדה לא נעלמה העובדה, החזורת גם בתגובהיו של חבר הכנסת כסיף לקובלנות ובכתביו השונים לוועדת האתיקה, כי לצד חברי הכנסת שקבלו בעניינו של חבר הכנסת כסיף, רבות מהקובלנות הוגשו על ידי אותו אזרח. הוועדה שקרה עניין זה בהתייחסה לקובלנות אלה, זאת גם לצד בדיקתה האם העבודות שקובלנה מקימות את היסודות לקביעה בדבר הפרה.
4. הוועדה רואה בחומרה רבה את כמות האירועים לגבייהם הקובלנות וכן את דפוס הפעולה השיטתי של חבר הכנסת כסיף העולה מהן. אין לכך כי בעבודת הוועדה נוצר شيء, זאת בעקבות חילופי גברי בהרכב הוועדה ובשל העיסוק של חברי הכנסת בהם גם חברי ועדת האתיקה, בזמנים הפרלמנטריים הדוחפים של המלחמה. شيء זה הוביל בין היתר לכך שההחלטה זו עוסקת ב-25 קובלנות שהוגשו במשך ארבעה עשר חודשים לערך.
5. עוד ראוי לציין כי חבר הכנסת כסיף מעולם לא נמצא להتنצל על התקטאויו ומעשיו. ועדת האתיקה רואה בהتنצלות מרכיב מרכזי וחשוב בדיון האתי, וכוננותו של חבר הכנסת הנכלל להتنצל היא שיקול משמעותי בהחלטה על הסנקציה שהיא נותנת. חלוף התקצלות, בכל אחת מתגובהיו חבר הכנסת כסיף הציג בפני הוועדה פלפולים שמטרתם לשכני כי דבריו או מעשיו אינם בעייתיים כלל. גם אם בהתייחס לחלק מהקובלנות הוועדה קיבלה את הסבירו המפורטלים, כאשר אלו מצטברים לכדי מסה, אף הם מלמדים על דפוס הפעולה של חבר הכנסת כסיף, שמדובר במקרה הרותחים ומאתגר לא להיכאות מהם. תפקידה של ועדת האתיקה הוא לקבוע את הגבולות האתיים באופן בהיר ולמנוע את חצייתם.
6. יוער כי חלק ניכר מהקובלנות עוסקות בהתקטאויות של חבר הכנסת כסיף בכתב. התקטאות בכתב שונה מהתקטאות ספונטנית, שכן לחבר הכנסת אפשרות לשקלול ולבחר כל מילה וביטוי,

- ובהיעדר התנצלות גם ביחס להתבטאות כאמור שספירה את הדין האתי, אין ממשמעו למתן פרשנות מפותלת של הדברים בדיעד.
- .7 הוועדה הזמינה את חבר הכנסת כסיף להופיע בפניה טרם הדיון בעניינו, אך הוא בחר חלף לכך לשולח מכתב לחבר הוועדה. במכתבו כותב חבר הכנסת כסיף כי אין בכוונתו להשתתף בישיבת ועדת אשר, לטענתו, מבצעת צנזורה פוליטית ושותצאות דיונה בעניינו ידועות מראש. עוד הוא טוען במכתבו כי פעולותיה של ועדת האתיקה כנגדו פוגעת בזכותו של בוחריו לבחור ובזכותו להיבחר, בהיותן שלולות ממנה כלים פרלמנטריים, וכי התבטאוויותיו חולשות תחת חופש הביטוי ותחת זכות המחאה, אשר צריכות לקבל הגנה רחבה יותר דווקא בעת מלחמה.
- .8 הוועדה דוחה את האשמות נגדה ומדגישה כי על אף הczטברותן של קובלנות רבות כל כך, היא שומרה על זכותו של חבר הכנסת כסיף שהיה לו "יומו" לפני, ודנה בכל אחת ואחת מהקובלנות בנפרד, בדיון מעמיק ואורך. כתוצאה לכך הקדישה הוועדה מספר ישיבות ארכוטות לקובלנות בעניינו של חבר הכנסת כסיף. עיקרי הדברים שעלו בדיוני הוועדה יובאו להלן באופן מפורט ביחס לכל קובלנה.

קובלנות שהוגשו לפני תחילת המלחמה

על מנת שלא לחשוף את חבר הכנסת כסיף לריבוי החלטות בעניינו, החליטה הוועדה לעשות מעין "ኒיקוי שלוחן" גם ביחס לקובלנות שהוגשו נגדו קודם למלחמה, ולא להזכיר לדיוון נוספת עתידי ולמתן סנקציות נוספות, ככל שאכן יימצא בהן הפרות.

.9 **קובלנה:** אזרח קיבל על כך שביום 3.7.23 חבר הכנסת כסיף כתב בחשבונו ה-X שלו ביחס לפעולות צה"ל בגניין כי: "מי שפולש לערים כבושות הוא הפושע והטרוריסטי! מי שנלחם מול הפולש למען שחררו - הוא לוחם חופשי".

תגובה: חבר הכנסת כסיף בחר שלא להגיב לקובלנה זו.

דיוון: ועדת האתיקה מאז ומعلوم ראתה בחומרה רבה התבטאוויות מכפיישות, מbezot ומעליות נגד חיילי צה"ל וכוחות הביטחון. בדבוריו חבר הכנסת כסיף קבע כי חיילי צה"ל שפלו בגניין על מנת לסכל תשתיות טרור הם "פושעים" ו"טרוריסטים", ואילו אלו המבקשים לפגוע בהם הם "לוחמי חופש".

החלטה: הוועדה מחייבת כי התבטאות זו גוברת בהסתה כלפי חיילי צה"ל, אינה חולשת תחת חופש הביטוי המוקנה לחברו הכנסט ומזהה הפרה של כללי האתיקה.

.10 **קובלנה:** ביום 25.1.23 אזרח קיבל על כך שביום 13.5.22 חבר הכנסת כסיף התעמת עם שוטרי מג"ב באזור הר חברון במהלך הפגנה. ועדת האתיקה החליטה שאין מקום לדון בעניין בעת שמתבצעת בוחינה של האירועים במישור הפלילי, אך היא שומרת על זכותה להידרש לעניין עתיד. ביום 22.8.23, בעקבות הודעת היועצת המשפטית לממשלה על הגשת כתב אישום בגין לשימושו לחבר הכנסת כסיף, הגיש האזרח קובלנה נוספת נגד חבר הכנסת באותו עניין.

תגובה: חבר הכנסת כסיף בחר שלא להגיב לקובלנה זו.

דיוון והחלטה: במכtab מיום 15.3.23 ועדת האתיקה הודיעה לקובל כי בנסיבות הנוכחות הוועדה החליטה שבعتוי זה אין מקום לקבלת החלטה בעניין, וכי היא שומרת לעצמה את הזכות להידרש לעניין עתיד. אמנס החלטה זו התקבלה טרם הגשת כתב האישום, אך הוועדה

לא רואה בעצם הגשת כתב האישום שינוי נסיבות ממשמעותי שעולה כדי צורך בשינוי ההחלטה שהתקבלה ביום 15.3.23. כמובן, גם הפעם זו הוועדה שומרת לעצמה את הזכות להידרש לנווא בעtid.

11. **קובלנה:** אזרח קיבל על כך שביום 26.8.23 חבר הכנסת כסיף שיתף בחובן ה-X שלו תמורה של השר לביטחון לאומי, איתמר בן גביר, במדים המזיכרים, על פי המתואר בקובלנה, את המדים הנאצים כשל זרווע סימן תנועת "כך".

תגובה: בתגובהו טען חבר הכנסת כסיף כי מדובר בסילוף של המציאות. השר מופיע באյור, שהוכן על ידי לשכת חבר הכנסת, במדים כהניטיים והוא אינו מבוסס על מדים כליה ואחרים, ולא מציג כל סמן נאצי כזה או אחר.

דיוון והחלטה: לאחר שראתה את התמונה המדוברת, הוועדה מקבלת את טענתו של חבר הכנסת כסיף שהמדים בהם הוצג השר בן גביר אינם מזיכרים את המדים הנאצים. בהתאם לכך, הוועדה דוחה את הקובלנה וקובעת שלא היה בפרסום משום הפרה של כללי האתיקה.

12. **קובלנה:** אזרח קיבל על כך שביום 20.9.23, בזמן שהווצה חבר הכנסת כסיף מדיון בוועדת החוקה, חוק ומשפט על ידי יושב ראש הוועדה, הוא קרא בעבר יוושב ראש הוועדה, חבר הכנסת שמחה רוטמן: "בירון ופישט".

תגובה: חבר הכנסת כסיף בחר שלא להגיב לקובלנה זו.

דיוון והחלטה: על אף שרואו היה לקיים שיח מכבד יותר בין חברי הכנסת, הוועדה קובעת כי אין בכך הפרה של כללי האתיקה, זאת לנוכח חופש הביטוי הפוליטי הרחב המונע לחברי הכנסת.

קובלנות שהוגשו אחרי תחילת המלחמה

בראשית המלחמה הוועדה קבעה החלטה עקרונית כי בתקופה מורכבת זו, להתבטאות של חברי הכנסת עלולות להתלוות משמעותיות מרוחיקות לכט עבור מדינת ישראל והציבור כולם (ההחלטה מס' 16/25). בהחלטה האמורה הוועדה התריעה כי תהיה לה אפס סובלנות להתבטאות שועלות לפוגע בהתמודדות של מדינת ישראל ושל הציבור鄙ימי הלחימה ולהתבטאות שמבוזות או מכפיות את חילאי צבא הגנה לישראל או משתמשות מהן קריאה לכך.

ההחלטה עקרונית זו נולדה על מנת להבהיר את גבולות הגזרה האתיים שהוועדה, בהתאם לשיקול הדעת הרחב המוקנה לה, רואה לנכון בתקופה זו. ההחלטה זו באה גם לעודד את חברי הכנסת למצוא את דרך המלך להתבטאותיהם ולמעשייהם בתקופה המלחמה ובבחן את "אין עונשין אלא אם כן מזיהירין".

בשל ריבוי הקובלנות שהוגשו אחרי תחילת המלחמה, בהחלטה להלן, לשם הנוחות, הם יחולקו על פי נושאיהם.

עוד יזכיר כי החלטת ועדת האתיקה מיום 20/6/2006 קובעת כי הוועדה רשאית שלא לדון בקובלנה שהקובל פרסום את פרטיה בתקשורת, זאת כדי שלא לפוגע בטוהר ההליך האתי ולמנוע ניצול לרעה שלו לצורך פרסום של הקובל. בהתאם לכך, ולאור ריבוי הקובלנות נגד חבר הכנסת כסיף, החלטה הוועדה שלא לדון בקובלנות שהוחכק כי פרטייה פורסמו בתקשורת על ידי הקובל.

קובלנות שענין האשמה מפורשת או مستמעת של חיליל צה"ל או של מדינת ישראל בבייעוט פשי

מלחמה

13. **קובלנה:** חברת הכנסת טלי גוטليب, חבר הכנסת ניסים ואטוריו ומעלה ל-2500 אזרחים קבלו על כך חבר הכנסת כסיף חותם על עצומה הקוראת להעמדת מדינת ישראל לדין בבית המשפט הבינלאומי לצדק בהאג, תוך האשמת מדינת ישראל ברצח עם ובפשעי מלחמה נוספים.

תגובה: בתגובהו חבר הכנסת כסיף טען כי בחתימתה על העצומה המדוברת הוא לא קבע שישראלי מבצעת פשי מלחמה, אלא התריע כי העדויות הרבות והקשות מחייבות בדיקה לשם הגנה על חיים וביטחונם של שני העמים.

דין:

א. ראשית מבקשת הוועדה להזכיר כי בגין החתימה על העצומה המתווארת בקובלנה נפתח הליך נדרי ביותר בהיסטוריה של הכנסת של הפסקת חברותו של חבר הכנסת כסיף בכנסת. הפתיחה בהליך האמור שיקפה את תחושות הensus של רבים, הן מפני חברי הכנסת והן מהציבור בכללות, על מעשהו של חבר הכנסת כסיף. על הבקשה חתמו לא פחות מ-85 מחברי הכנסת, 18 מתוכם חברי האופוזיציה.

ב. בדיעון שהתקיים בוועדת הכנסת בעניין הליך הפסקת חברותו של חבר הכנסת כסיף ציינה היועצת המשפטית לכנסת כי לדעתה הדין האתי הוא אחד הכלים המשמעותיים להתמודדות עם אמירות ומעשים של חברי הכנסת הפוגעים פגיעה של ממש בכבוד הכנסת ובמעמד הכנסת, והוא הליך אשר מתאים יותר למקורו מאשר הליך הפסקת החברות.

ג. דברים דומים אמרה בדיעון גם המשנה ליועצת המשפטית לממשלה, עו"ד אביטל סומפולינסקי, והוסיפה כי הפריזמה האתית מתאימה יותר לבחינות המעשה של חבר הכנסת כסיף, שהיא רחבה בהרבה מהפריזמה הצרה והמצווצמת של עילות הפסקת החברות.

ד. בדיעון בוועדת הכנסת תמכו 14 מתוך 17 חברי הוועדה בהפסקת חברותו של חבר הכנסת כסיף בכנסת. הצעת ועדת הכנסת הובאה לדיעון במלואה תמכה בהפסקת חברותו של חבר הכנסת כסיף בכנסת אל מול 11 מתנגדים, כאשר הרוב הדרוש לשם הפסקת החברות הוא 90 חברי הכנסת. עם זאת, חברי הכנסת שחתמו על הבקשה והודיעו את התבטאותיהם חברי הכנסת כסיף (ובهم גם חברי הכנסת שהתבטאו בדיעונים להפסקת החברות ואף הצבעו בעד הפסקת החברות בוועדת הכנסת) הסבירו את הימנוותם בהצבעה במלואה בכך שהם מקבלים את עמדת הייעוץ המשפטי כי ההליך האתי מתאים יותר להתמודדות עם התבטאותיהם ומעשו של חבר הכנסת כסיף. חלק מחברי הכנסת שנמנעו בהצבעה אף ביקשו לראות בכך פניה לוועדת האתיקה בקובלנה נגד חבר הכנסת כסיף חילף הבקשה להפסקת החברות.

ה. יש לציין כי לאורך כל הליך ההדחה המתוואר לעיל סייר חבר הכנסת כסיף להתנצל על מעשיו או להביע חרטה, בדומה לシリבו לעשות כן גם כתבת בפני ועדת האתיקה.

ו. אין חולק שתמייקה נרחבת של 85 מחברי הבית, חברי קואלייציה ואופוזיציה כאחד, מבטאת באופן הבורר ביותר את עצמת הזעוז והסלידה הציורית ממעשו של חבר הכנסת כסיף, וכתויצאה מכך – גם את חומרת הפגיעה בטובת המדינה, בכבודה של הכנסת ובמדינה.

ז. ועדת האתיקה דוחה את פרשנותו של חבר הכנסת כסיף לפיה החתימה על העצומה מהוועדה רק קריאה לבדיקה של העדויות הקשות, ורואה במעשו תמייקה בטונות המובאות

בתביעתה של דרום אפריקה לפיהן מדינת ישראל מבצעת פשע השמדת עם. קביעה זו

נתמכת בנוסח העצומה עליה חתום כסיף, וזו לשונה שאינה משתמשת לשני פנים:

"**החומרים אשר עולים מהتابיעה מזועעים ואמינים. ישראל אכן נוקטת בצדדים שיטתיים ויסודיים למחיקת אוכלוסיות עזה, להרעתה, להתעללות בה ולעקרתה. היא מיישמת מדיניות של מחיקת אפשרויות מחייה, ואשר מובילת לאונסוייד. היא הורגת באופן שיטתי שכבות אוכלוסייה רחבות, אנשי אקדמיה מובילים, סופרים, רפואיים, צוותי רפואי, עיתונאים ואזרחים פשוטים.**"

ח. נזכיר כי פשע זה בו מואשמת מדינת ישראל הוא בין הפשעים החמורים ביותר בדיון הבינלאומי, אם לא החמור שביהם, וכי ההאשמה הכווצת של מדינת ישראל בביבטו עשתה דזוקה בעת מלחמה קשה, שעה שעלה כל אזרח המדינה עורבים ימים נוראים, רוויי אבל וכואב ומלאים בדאגה עמוקה לחיללים, לחטופים, לפצועים ולمفונים.

ט. **החלטה:** ועדת האתיקה קובעת כי מעשה זה של חבר הכנסת כסיף מהו הפרה חמורה ביותר של כללי האתיקה. הפרה שיש בה משום פגיעה ממשית בחובות הנאמנות של חבר הכנסת לקידום טובת המדינה; פגעה באמון הציבור בחברי הכנסת ובאמון הציבור בכנסת; ופגעה במחויבותו של חבר הכנסת כסיף למעמדו כמנהיג בחברה ובחובתו לשמש דוגמה אישית להתנהגות ראוייה.

14. **קובלנה:** ביום 6.12.23 חבר הכנסת אחד טל ואזרח קבלו על ראיון של חבר הכנסת כסיף לתקשורת הזורה בו טען ביחס לכיתות הכותנות כי "ישראל בונה מיליציות ימניות פאשיסטיות ומצוידות בשקטים", ועל כך שטען בראיון כי הנשקים "יופנו נגדנו" והדבר "יגרום למלחמת אזרחים". נוסף על כך בדבריו הוא כינה את פעולות צה"ל ומדינת ישראל במלחמה "טבח בעזה" ו"טיהור אתני בגדרה".

תגובה: בתגובהו חבר הכנסת כסיף טען כי מדובר היה בהציג עמדה פוליטית החוסה תחת חופש הביטוי. חבר הכנסת כסיף טען כי לא השתמש בראיון במושג "כיתות כוננות" וכי עסק במדיניות החימוש הכללית. עוד אמר כי הוא עומד על הקונטקט ההיסטורי בו העמיד את הדברים – עליית הפזיזום דרך הקמת תאים חמושים על ידי תנעות ימיין. עוד הוסיף חבר הכנסת כסיף כי דבר הגשתן של הקובלנות פורסם בתקשורת וברשות החברתיות.

דיון והחלטה: ראשית יצוין כי חבר הכנסת כסיף אכן צירף לתגובהו פרסומים בדבר פרטיה של הקובלנה על ידי אחד מהקובלים, אך לא הוכיח את פרטומה של הקובלנה על ידי הקובל השני. בהיעדר הוכחה שדבר הקובלנה פורסם בתקשורת גם על ידי הקובל הנוסף החליטה הוועדה לדון בקובלנה כסדרה.

ועדת האתיקה צפתה בראיון וסבירה כי אמירותיו של חבר הכנסת כסיף לגבי "AMILITARY CHARISMS" נכללות בגדיר חופש הביטוי הפליטי הרחב של חבר הכנסת, גם אם אין נუימות לאוזן. עם זאת, האמירות לפיהן מדינת ישראל מבצעת "טבח בעזה" ו"טיהור אתני בגדרה" אין חוסות תחת אותה הגנה ומהוות הפרה חמורה של כללי האתיקה, וזאת בשל ההאשמה של מדינת ישראל וחילים צה"ל בפשעי מלחמה הנשמעת ממן.

15. **קובלנה:** אזרח קיבל על כך שביום 23.10.23 חבר הכנסת כסיף ציין בחשבון ה-X שלו: "זה הלילה האלים ביותר ברצו עזה מאז שבעה חודשים. אין ולא יכול להיות הצדקה לפגיעה בחפים מפשע, אין ולא יכול להיות הגיוני לצפות לפינוי של מיליון תושבים. ישראל טובחת

עכשו קודם כל בחולים ובבורי המוגבלות וילדים. כל כך הרבה ילדים די להרג שרק מרחק מפיתרונו!".

תגובה: חבר הכנסת כסיף כתב בתגובהו כי דבריו משקפים את האמת העובדתית. **דיוון והחלטה:** הוועדה רואה בחומרה את הרמיזה הברורה של חבר הכנסת כסיף לפיה ישראל פוגעת, או בלשונו "טובחת", קודם כל ובכוונה תחילה, בחולים, בבורי המוגבלות וילדים בעזה. מדובר בהאשמה חמורה בבייצוע פשיי מלחמה ללא כלabis. הוועדה דוחה את ניסונו של חבר הכנסת כסיף לטען טענת "אמת דברתי" באמצעות הפניה לכתבות שונות שפורסמו בתקשורת, אשר אף אחת מהן אינה מבוססת בזרה רצינית את הטענה לפיה ישראל "טובחת", בכוונה תחיליה וקדום כל, באוכלותו המוחלשת שבתוubi עזה. בהזהה של עלילות כאלו על פעולותיו של צה"ל ועל פעולותיה של מדינת ישראל בעת מלחמה יש פוטנציאל ממשי לפגיעה בביטחוןנה ובטובתה של מדינת ישראל, וחשיפה של לובשי המדים לסייעו של הטלת סנקציות בדיון הבינלאומי. על כן החלטה הוועדה כי בדברים אלו הפר חבר הכנסת כסיף את כללי האתיקה הפרה חמורה.

16. **קובלנה:** אזרח קבל על כך שביום 27.12.23 צייך חבר הכנסת כסיף בחשבונו ה-X שלו תמונה של הנשיא הרցוג כותב הקדשה על פצצה וכותב: "President of Israel signs a 'bon voyage' message on a bomb that will most probably kill Palestinian¹ civilians, children and women. If that's the 'liberal' face in Israel, just imagine how the conservative looks". like

תגובה: חבר הכנסת כסיף טוען כי הציג איןושם משמיץ את חיליל צה"ל אלא מצין עובדה מספרית לפיה מרבית הקורבנות הפלסטינים במהלך הלחמה הינם אזרחים חפים מפשע. לטענתו עובדה זו נסמכת על ידי נתוני הצבא עצמו.

דיוון והחלטה: הוועדה קובעת כי דבריו של חבר הכנסת כסיף מהווים ביטוי של עמדה פוליטית, גם אם בזוויה בעינה, אך אין בה ממשום הפרה של כללי האתיקה והוא חוסה תחת חופש הביטוי הפוליטי הרחב של חבר הכנסת.

17. **קובלנה:** חבר הכנסת עידן רול קיבל על כך שביום 3.4.24, במסגרת נאומו במליאת הכנסת, קבע חבר הכנסת כסיף כי "התקפה על שיפא הייתה והיא פשע מלחמה".

תגובה: בתגובהו טוען חבר הכנסת כסיף כי מדובר באמירת אמת שהتبססה על עמדת ארגון הבריאות העולמי ביחס לתקיפת בית החולים.

דיוון והחלטה: הוועדה צפתה בתייעוד הנאים של חבר הכנסת כסיף במליאה וקרה את פרוטוקול הדיוון. חבר הכנסת כסיף האשים בנאומו את חיליל צה"ל ואת מדינת ישראל בבייצוע פשיי מלחמה חמורים וברציחת מכונות של חפים מפשע.

הוועדה לא קיבלה את טענתו של חבר הכנסת כסיף לפיה הוא רק ציטט את דברי ארגון הבריאות העולמי וshedōbar רק ב"אמירת אמת". כפי שעולה מהפרוטוקול, חלים ממשמעותיים מנאומו של חבר הכנסת כסיף אינם ציטוט אלא פרי עטו. יתרה מכך, העובדה שחבר הכנסת מצטט את דבריו של אחר לא פורטת אותו מאחריות לדברים שאמר.

בנוסף נשוא קובלנה זו מאישים, שוב, חבר הכנסת כסיף את חיליל צה"ל בבייצוע פשיי מלחמה חמורים, תוך פגעה במאםץ ההסבירתי ובטובתה של ישראל. חומרתם של הדברים שנאמרו

¹ הטעות במקור.

משתקפת גם במחאה שהביעו חברי הכנסת רבים שנכחו באולם המליאה בעת שנשא חבר הכנסת כסיף את נאומו.

החלטה: ועדת האתיקה רואה בהתבטאות אלו הפרה חמורה של כללי האתיקה.

18. קובלנה: אゾריך קיבל על כך שבאים 18.4.24 צייר חבר הכנסת כסיף בראש החברתיות X את הציוץ הבא: "ממשלה הדמים מונעת באופן שירוטי מארגוני הסיוע להכנס לężה רשיימה ארוכה של מוצרים הומניטריים, ובפרט ציוד רפואי חיוויי לחיה האזרחים הנמצאים תחת מצור ומלחמה כבר למעלה מחצי שנה. אם רק אחד מהפריטים במשאית סיוע נפלל על ידי הצבא, כל המשאית מנענת מלאה. הגופות בעזה נערמות, וגם בהן מתעללים. די למלחמה - עכשו!".

תגובה: לטעתה חבר הכנסת כסיף, ארגוני זכויות אדם, ממשלות זרות, גופים בינלאומיים וחוקרי עיתונות מובוססים הראו שורה של הפרות הדין ההומניטרי הבינלאומי במהלך המלחמה, וכן מזכיר בדבריאמת. בנוסף, ציין חבר הכנסת כסיף כי הקובלן פרסם את דבר הגשת הקובלנה בתקשורת.

דין והחלטה: הוועדה התרשמה שהקובלן אכן פרסם את דבר הגשת הקובלנה בתקשורת. על כן, בהתאם להחלטתה העקרונית החליטה הוועדה שלא לדון בקובלנה זו.

19. קובלנה: חבר הכנסת עידן רול ואזריך קיבל על כך שבאים 7.5.24 שיתף בראש X סרטון של חיילים מתפללים לפני יציאתם לפעולות מבצעית וכותב: "כך לא נראה צבא בשירות מדינה או עם; כך נראה פלגה של גזעים מישיכים לבושה לרצת".

תגובה: בתגובהו טען חבר הכנסת כסיף כי מדובר בסרטון קונקרטי שפורסם על ידי קבוצה קונקרטית מتوز אירועי קונקרטי ולא בהאשמה כוללית כלפי כל חיילי צה"ל.

דין והחלטה: בסרטון ש"זיכה" לתיאור האמור של חבר הכנסת כסיף ניתן לראות קבוצת חיילים בשיחה עם מפקדיםטרם הכנסתה לחימה. המפקד תוקע בשופר, ואז כל החיילים צועקים ביחס "יאללה לפרק את רפיח". ועדת האתיקה סבורה שכינויים של החיילים "גזעים" ו"משיחיים", גם אם היא מכוערת, בהחלטתכללת בגדרי חופש הביטוי הפליטי של חבר הכנסת. עם זאת, התיאור שלהם כ"לבושים לרצת" הוא שוב האשמה של חיילי צה"ל בפשעי מלחמה,

אם כי בזרה פחות מפורשת ופחות חמורה מהתבטאות אחרות של חבר הכנסת כסיף. בתגובהו לקובלנה טען חבר הכנסת כסיף כי אין בדבריו האשמה כוללית נגד חיילי צה"ל, אלא אמרה כלפי קבוצת החיילים הקונקרטית באירוע הקונקרטי המופיע הסרטון. הוועדה לא קיבלה את הטענה, שכן הנסיבות ההתבטאות הדומות של חבר הכנסת כסיף ביחס לחילאי צה"ל מלמדת כי הוא מאישים אותם באופן שיטתי בbijoux פשעי מלחמה, גם אם במקרה זה מופיעה הסרטון המצורף לצוין קבוצת חיילים ספציפית. אשר על כן, הוועדה החליטה כי להתבטאות זו הפר חבר הכנסת כסיף את כללי האתיקה.

20. קובלנה: חבר הכנסת אלמוג כהן ואזרחים נוספים קיבל על כך שבאים 26.5.24 שיתף בחשבון ה-X שלו סרטון רפואי וכותב: "טבח ברפיה. פושעי גנוסיד עזה – לדין! Massacre in Rafah; Gaza genocidal criminals – to trial.

תגובה: חבר הכנסת כסיף בחר שלא להגיב לקובלנה זו.

דין והחלטה: בדברים אלו חבר הכנסת כסיף למעשה מעשה מאישים את מדינת ישראל ואת חיילי צה"ל בbijoux טבח ובפשע מלחמה של השמדת עם, בשעה שמדינה ישראל שרויה במלחמה קיומית. הוועדה רואה בחומרה האשומות אלה שאף מייצרות דה לגיטימציה כלפי מדינת ישראל

- בعالם ופוגעות באופן ישיר במאםץ המלחמתי. על כן, ובהתאם גם להחלטה מס' 16/25 של ועדת האתיקה, החלטה הוועדה כי מדובר בהפרה חמורה של כללי האתיקה.
21. **קובלנה:** חבר הכנסת עידן רול קיבל על כך שבאים 30.5.24, במהלך נאום במליאה, אמר חבר הכנסת כסיף: "ישראל מפעילה מתќן עינויים סדייסטיים לפלסטינים עזותים, רובם אזרחים חפים מפשע. את מתќן העינויים שדה תימן יש לסגור מיד. לשחרר את כל העצורים בו ואת כל האסירים, השבויהם והחטופים בעסקה. כולם תמורים כולם".
- תגובה:** חבר הכנסת כסיף טען כי מדובר בנאום שמובוסס על עדות רופא, על תחקיר של רשות CNN ועל ניירות עמדה משפטיים של מומחים למשפט חוקתי, ועל כן אין מדובר בהפרצת שקרים.
- דיוון והחלטה:** אין ספק שאחד מתפקידיו החשובים ביותר של חבר הכנסת הוא לבקר את השלטון, לפחותו ולהתריע אם מתרחש עול. עם זאת, במסגרת תפקיד זה לא קנייה לחבר הכנסת הזכות להכPsi ולהאשים את מדינת ישראל או את חיילי צה"ל, באופן שבו עשה זאת חבר הכנסת כסיף בנאום נשוא קובלנה זו.
- בנאומו טען חבר הכנסת כסיף כי ישראל מפעילה מתќן עינויים, וכי רוב העצירים אותם היא מענה הם אזרחים חפים מפשע. מדובר באשומות חמורות ביותר אשר אין בהן אמת. כאשר בוחנים התבטאויות אלה לצד יתר התבטאויות נרא דפוס שיטתי ומאםץ של חבר הכנסת כסיף להאשים באשומות חוזרות ונשנות את מדינת ישראל ואת חיילי צה"ל בפעולות פשעי מלחמה, ולהשתמש לשם כך באמרות לא מבוססות שפוגעות במדינת ישראל ובחיליל צה"ל. הוועדה קובעת כי בדברים אלו הפר חבר הכנסת כסיף את כללי האתיקה.
22. **קובלנה:** אזרח קיבל על כך שבאים 7.7.24 פרסם חבר הכנסת כסיף צילום של כתבה בה נכתב כי חמישה עיתונאים נהרגו בעזה וככתב "טבח מסוג אחר -טבח השתקה והסתורת האמת. אסור להתרגל לזוועות, אסור לתת לפועל להימשך. התנגדו! הרימו קול למען כולנו!"
- תגובה:** חבר הכנסת כסיף בחר שלא להגיב לקובלנה זו.
- דיוון והחלטה:** גם במקרה הזה ראתה ועדת האתיקה בתבטאות של חבר הכנסת כסיף האשמה של חיילי צה"ל בפשעי מלחמה, זאת בשל האמירה כי העיתונאים "נטבחו", אמירה שرمזות בבירור לכוונה להרג מכובן של עיתונאים חפים מפשע. על כן, ובהתאם להחלטה מס' 16/25 של ועדת האתיקה, ההחלטה הוועדה כי בתבטאות זו הפר חבר הכנסת כסיף את כללי האתיקה.
23. **סיכום חלק זה:** הוועדה קובעת כי גם אם חלק מסוים מה התבטאויות המאשימות את מדינת ישראל או את חיילי צה"ל בפעולות פשעי מלחמה מדובר בתבטאות ברף הנמק, אין חולק כי מכלול התבטאויות מהויה מסה המלמדת על דפוס ומאםץ שיטתי של חבר הכנסת כסיף להפר את כללי האתיקה הפרה בוטה וחמורה ביותר.
24. הוועדה דוחה בשאט נפש את התבטאויותיו של חבר הכנסת כסיף המתוארות בחלק זה, ובביעה את מורת רוחה לכך שחבר הכנסת כסיף ממשיך כל העת בתבטא באופן דומה. זאת גם לאחר שהועדה כבר קיבלה בכנסת זו החלטות בעניינו, ולאחר שבחחלה תונה העקרונית היא שרטטה את קווי הגבול ההולמים לדעתה לאופן התבטאות המוצפה מארגוני הכנסת בתקופת מלחמה.

25. קובלנה: אזרח קיבל על כך שבאים 23.12.21 צייך חבר הכנסת כסיף בחשבון ה-X שלו: "6 אסירים פלסטינים שאנחנו יודעים עליהם נהרגו מАЗ טבח ה-7.10.7 בתוך בתים הכלא. רוח הכהניסט חובב הרוצחים שורה על שב"ס, ואלו כבר התחללו לקטול. במדינה בה נהרגים אסירים בדרכים עולומות, גם אזרחים חופשיים יתחילו למות באופןם מיסתוריים. את ממשלה הדמים יש לסלק מייד! היא סכנה לחמי כולם!".

תגובה: חבר הכנסת כסיף כתוב כי מדובר בהבעת עמדה פוליטית, המתחייבת מתפקידו לבצע ביקורת פרלמנטרית-שלטונית, זאת לאור העדויות השונות שהतפרסמו בתקשורת. עוד הוסיף חבר הכנסת כסיף כי יש לדחות את הקובלנה על הסף בשל פרסוםה בתקשורת על ידי הקובלן.

דיון והחלטה: בתגובהו לקובלנה זו ציין חבר הכנסת כסיף כי הקובל פرسم את דבר הגשת הקובלנה בתקשורת. הוועדה התרשמה שאכן כך היה. על כן, בהתאם להחלטתה העקרונית החליטה הוועדה שלא לדו

ו בקובלנה זו, אם כי היא רואה בחומרה את הדברים.

26. קובלנה: אזרח קיבל כך שבאים 17.4.2024 בעקבות ביקור שלו בכפר לא חוקי שנhrs, צייך חבר הכנסת כסיף בחשבון ה-X צייך במסגרת כינה את מבצעי הפינוי "קלגסי השלטונות".

תגובה: חבר הכנסת כסיף בחר שלא להגיב לקובלנה זו.

דיון והחלטה: בתגובהו לקובלנה זו ציין חבר הכנסת כסיף כי הקובל פرسم את דבר הגשת הקובלנה בתקשורת. הוועדה התרשמה שאכן כך היה. על כן, בהתאם להחלטתה העקרונית החליטה הוועדה שלא לדון בקובלנה זו. לעומת זאת יזכיר כי הוועדה אינה רואה בתבניות המתווארת בקובלנה הפרה של כללי האתיקה וסבירה שהיא תחת חופש הביטוי הפוליטי של חבר הכנסת.

27. קובלנה: אזרח קיבל על כך שבאים 29.4.2024 חבר הכנסת כסיף צייך בחשבון ה-X שלו את הציוץ הבא: "עוד הוצאה להורג בידי קלגס מיליצית בן גביר המכונה "משטרת ישראל". הגעתו היום עם חברי למקיי וחד"ש לניחום אבלים אצל משפחתי בסל בכפר ג'דייה אלמך, לאחר שבנה עבד אלכרים בן ה-59 נרצח בפתח ביתו בידי פושע כחול מדים. וכרגע, על פועל הרצח מוסיפה כנופיית הכהנים את חטא השקר וטופלת האשומות שואה על הקורבן, כאילו הוא האשם ברציחתו. מקומו של השרגזעינו אינו במשלה אלא בכלא! ולשם הוא עוד גיגע!".

תגובה: חבר הכנסת כסיף בחר שלא להגיב לקובלנה זו.

דיון והחלטה: הוועדה צפתה בסרטון המציג את דבריו המלאים של חבר הכנסת כסיף באירוע. בין שאר הדברים שלא תוארו בציוץ או בקובלנה, אומר ששם חבר הכנסת כסיף כי "המשטרה רוצחת ערבים ואתיופים" וכי המדינה "מעודדת רצח ערבים".

בהחלטתה חילקה הוועדה בין האמירות שהפנה חבר הכנסת כסיף לשער לבתוון לאומי, שגם אם מדובר באמירות קשות שרואין היה שלא היו נאמרות ביחס לשער, ניתן לראות בהן כחוסות תחת חופש הביטוי הפוליטי של חבר הכנסת; לעומת זאת האמירות שהפנה חבר הכנסת כסיף למשטרת ולשוטרים מהוות הפרה של כללי האתיקה. זאת כפי שועדת האתיקה הבחינה מימיניהם, ימימה בין התבניות של חבר הכנסת כלפי חבר הכנסת אחר שיכל להגיב לו ויש לו גם במאה לכך, ואילו עורך הציבור אינם יכולים להגיב כלל לדבריו של חבר הכנסת הנΚובל, ומשמעות הפגיעה בו ראוי להגנה.

28. קובלנה: אזרח קיבל על כך שבאים 30.5.24 חבר הכנסת כסיף שיתף בחשבון ה-X שלו סרטון מהפגנה לא חוקית של ארגון לא חוקי בחיפה וכתב: "אלימות קשה של מיליציות מחוז חוף כלפי

מפגינים נגד הטבח בעזה. נראה שספקם, ממתחנפיו הראשיים של הכהןיסט הארוור, קיבל הוראות בנסיבות השwon בראשון. שחיתות-בריונות-פשיזם- השילוב המוביל במיליציה הביבים".

תגובה: חבר הכנסת כסיף בחר שלא להגיב לקובלנה זו.

דיוון והחלטה: גם אחרי צפיה בסרטון שצורך לצוין, אין בידיה של הוועדה מספיק מידע כדי לקבוע האם מדובר בה"הפגנה לא חוקי", כפי שטען הקובל, ולא עלתה טענה כי חבר הכנסת כסיף השתתף בהפגנה. אין חולק כי הצוין שצורך לסרטון כולל התבטאות מכוונות. הוועדה מבהירה כי על חבר הכנסת כסיף להකפיד בלשונו, במיוחד כשהתבטאותיו מכוונות כלפי עובדי ציבור שאין בכוחם להשיב לו.

29. **קובלנה:** חבר הכנסת ניסים ואטורו ואזרח קבלו על כך שבאים 14.9.24 שיתף חבר הכנסת כסיף בחשבון ה-X שלו סרטון של שוטרים בהפגנה וכותב: "טרוריסטים במדים. עבדיו של הכהנא".
תגובה: חבר הכנסת כסיף טוען כי מדובר בתבטאות כלפי שני שוטרים ספציפיים בשל מעשה ספציפי – ה共创ת מפגינים שלווים.

דיוון והחלטה: בשורה של החלטות קודמות הוועדה כiya תראה בחומרה שימוש במונח "מחבל או "טרוריסט" על ידי חבר הכנסת, וכי בין השיקולים בהחלטה האם מדובר בהפרה של כללי האתיקה תביה הוועדה בחשבון האם ההתבטאות הופנתה לעבר חבר הכנסת, אשר ביכולתו להשיב והדבר לעיתום מהויכוח הפוליטי, לבין התבטאות שהופנתה כלפי מי שאינו נבחר ציבור (החלטה מס' 2/23).

יתירה לכך ולמעלה מן הצורך, הוועדה צפתה הסרטון הקצר שצורך לצוין ולא התרשמה מלאימות משטרתית מיוחדת, להפץ – לפחות על פי הסרטון המצורף נראה כי השוטרים באירוע ביצעו את עבודותם כראוי בסיטואציה קשה ביותר.

הוועדה אינה מקבלת את טענתו של חבר הכנסת כסיף שהביטויים חמורים פחות כאשר הם מופנים כלפי שוטרים ספציפיים המבצעים את עבודותם. למעשה, ניתן שבמקרים כאלה יש גם מימד של הסטה מסווגת כלפי אוטם שוטרים המופיעים בתיעוד שפורסם על ידי חבר הכנסת. הוועדה מדגישה כי אין בדברים אלו כדי למנוע ביקורת רואה מצד חברי הכנסת על עבודות המשטרה, להפץ – השמעת ביקורת כאמור היא חלק בלתי נפרד מעבודתם של חברי הכנסת, אך עליהם לעשות זאת בשפה נקייה ולהימנע מהכפשות, השמצות והסתה כלפי שוטרים. לאור כל האמור לעיל, החלטתה הוועדה כי באמירה זו הפר חבר הכנסת כסיף את כללי האתיקה.

קובלנות שענין התבטאות נגד חבר הכנסת או שר

30. **קובלנה:** אזרח קיבל על כך שבאים 30.12.2023 חבר הכנסת כסיף כינה בצוין בחשבון ה-X שלו את ראש הממשלה בנימין נתניהו "פסיכופת", וזאת לאחר שבוע קודם לכך התראיין לכלי תקשורת טורקי וכיינה אותו באותו הכינוי.

תגובה: חבר הכנסת כסיף בחר שלא להגיב לקובלנה זו.

דיוון והחלטה: הוועדה מקפידה להפריד בין התבטאות פוליטיות ואיידאולוגיות, שלא ייחסו כהפרה של כללי האתיקה אף אם הן קשות במיוחד ובין התבטאות הכלולות כללות או שפה נמנוכה, שעשוויות להיחשב הפרה של הכללים. למרות זאת, במקרה הנדון החלטה הוועדה כי השימוש בביטוי "פסיכופת" כלפי ראש הממשלה בראיון לרשות זרזה בהחלט לא מוסף כבוד

לכנסת או לחברו הכנסת, אך אין בכך ממשום הפרה של כללי האתיקה. הוועדה מבקשת להעיר את תשומת ליבו של חבר הכנסת כסיף לכך ששימוש בביטויים מתחום מחלות הנפש כكلלה עשוי לפגוע ברגשותיהם של מתמודדי הנפש, וambilket ממנה לחודל מכך.

קובלנה: חברת הכנסת טלי גוטليب ואזורה קבלו על כך שבאים 23.12.2016, בעקבות מותם המcause של שלושה חטופים בידי כוחות צה"ל, צייז חבר הכנסת כסיף בראשת X: "נתניהו רוצה את החטופים, מתעלל במשפחותיהם ומפקיר (שוב!) את החברה הישראלית כולה, להוציא מקורביו הקואליציוניים והאישיים. מנול פושע – לדין!"

תגובה: בתגובהו חבר הכנסת כסיף טען כי השימוש בביטוי "רוצה" הוא חריף אך לא בלתי קיים בדברי הכנסת. מדובר לטענתו בהבעת עמדה פוליטית לגיטימית, שכן המוות הטרagi של החטופים הוא תוצאה של בחירותיו של השלטוניים.

דיוון והחלטה: לאחר מכן העדות האתיקה להבחן בין התבטאויות פוליטיות ומדיניות מותרות – קשות כלפיו, ובין התבטאויות אסורות היכולות האשמה והשנאה אישית. במספר מקרים בעבר הוועדה ראתה בהפניית הביטוי "רוצה" אל עבר חבר כנסת אחר הפרה של כללי האתיקה (החלטה מס' 20/15; החלטה מס' 23/2), והדבר יפה גם לגבי התבטאותו של חבר הכנסת עופר כסיף המתוארה בקובלנה. על כן, הוועדה מחייבת כי חבר הכנסת כסיף הפר את כללי האתיקה בהtauנות זו.

קובלנה: חבר הכנסת שמחה רוטמן קיבל על כך שבעת דיוון שנערך בוועדת חוקה, חוק ומשפט ביום 24.6.2023, חבר הכנסת כסיף הטיח לעברו: "מפיק שקרים ומסית", "مزדהה עם המונחים", "היי"ר [כח"כ רוטמן] הוא אכן תומך בטרור ויש לך המון הוכחות", "אתה מתפרק חלק מארגון טרור".

תגובה: חבר הכנסת כסיף טען כי חבר הכנסת רוטמן השמייך ראשון בטענה לחבר הכנסת כסיף השתנה בצד עמו מישחו שעומד בראש ארגון טרור. בנוסף, הסביר כי לא טען לחבר הכנסת רוטמן עצמו מזדהה עם רוצח המונחים, אלא ייחס זאת לאחד מראשי רשותנו – הרשות אייתמר בן גביר. בנוסף, הוא לא אמר כי חבר הכנסת רוטמן הוא תומך טרור אלא "אם יש כאן מישחו שהוא אכן תומך טרור", ככלומר מדובר במשפט תנאי ולא בקביעה עובדתית. בנוסף, חבר הכנסת כסיף ביקש לראות בתגובה זו הגשת קובלנה נגד חבר הכנסת רוטמן בשל התנהלותו כ"היי"ר הוועדה באותו דיוון, ובשל כך שאמר עלייו שהוא מתROLEע עם ראש ארגון טרור. **דיוון והחלטה:** מעיוון בפרוטוקול הדיוון עולה כי מדובר בדילוג מכוער אך הדדי בין שני חברי הכנסת. הוועדה לא מצאה לנכון להתערב בהקנות הדרידיות אותן אחד לפני השני במהלך הדיוון.

על כן, הוועדה דוחה הן את קובלנותו של חבר הכנסת רוטמן והן את קובלנותו של חבר הכנסת כסיף, אך מבקשת להסביר את תשומת ליבם של הנציגים לכללי האתיקה ולהוכיח של חבר הכנסת לנוכח בכבוד לפני הכנסת וככלפי חבר הכנסת.

קובלנה: חבר הכנסת ניסים ואטורוי קיבל על כך שבאים 24.7.2023 בעת נאומו במליאת הכנסת חבר הכנסת כסיף האשים את הקואליציה שהם עושים את הכלל כדי שהחטופים לא יחורו בחיים ואף האשים אותם ברצח חטופים. בנוסף פנה אל חברי הכנסת באמרות: "איש מכם לא מגיע לציפורן הזורת ברגל שלו".

תגובה: חבר הכנסת כסיף בחר שלא להגיב לקובלנה זו.

דיוון והחלטה: מפרטוקול הדיוון במליהה עולה כי חבר הכנסת כסיף לא האשים את הקואליציה ברצח החטופים, כפי שמתואר בקובלנה, אלא "בהפקרת החטופים". עוד עולה מהפרטוקול כי חבר הכנסת כסיף זילזיל בסגן יו"ר הכנסת, חבר הכנסת ניסים ואטור, בעודו מכחן כי יי"ר הישיבה וקרא לעברו: "לא תגינו לציפורן שלו [של יג בוכשטי], בוודאי גם לא אתה".

הוועדה סקרה ברוב דעת כי התבטאותיו של חבר הכנסת כסיף בנוגע ל"הפקרת החטופים" אולי חריפות ולא נעימות, אך הן נכללות בגדיר חופש הביטוי הפוליטי של חבר הכנסת, המאפשר לו להביע עמדות ביקורתיות וביטויים הקשיים לשמיעה לעיתים לשם הבעת ביקורתו הפוליטית. בנוגע להattebatotio כלפי יו"ר הישיבה מבקשת הוועדה ברוב דעת להעיר את תשומת.Libvo של חבר הכנסת כסיף לחובה לשומר על כבודו של יו"ר הישיבה בזמן ניהולו בו בכבוד, וכנגורת של שסמכויותיו בעת ניהולו כשל יו"ר הכנסת שרים מעמדו מחייב לנוהג בו בכבוד, וכנגורת של החובה הכללית לשומר על כבוד הכנסת.

קובלנות נוספת

34. **קובלנה:** אזרח קבל על כך שבראיון שערך בשפה האנגלית חבר הכנסת כסיף כשבועיים אחרי 7.10.23 אמר כי מתנהלים אלימים הם שגרמו לחמאס לתקוף בשבוע באוקטובר, ושהם היו פועלם נגד אלימות המתנהלים אפשר היה למנוע את הטבה.

תגובה: בתגובהו לחבר הכנסת כסיף טען כי תוכן הריאיון עוזת וסולף בקטע הוועידה שצורך לקובלנה. הוא פסל מפורשות בראיון את הטענה שחמאס איינו נושא באחריות לטבח בשבועה באוקטובר, ובקטע שהובא בקובלנה טען כי אילו היו מקדים תהליך מדיני הטבח היה נמנע, וכי אלימות המתנהלים היוთה גורם מעכב לחתירה לשולם.

דיוון והחלטה: הוועדה מקבלת את הסברו של חבר הכנסת כסיף להattebatotio. אמנם, גם לפי פרשנות זו מדובר בדברים קשים, אך ההקשר מבהיר כי מדובר באמירה פוליטית ובהבעת עמדה פוליטית, אשר גם אם אינה נעימה לאוזן, נכללת בחופש הביטוי הפוליטי של חבר הכנסת.

35. **קובלנה:** אזרח קבל על כך שביום 26.12.23 שיתף חבר הכנסת כסיף סרטון בחשבון ה-X שלו וכותב לצדיו: יישר כוח לטל מיטניק – סרבן הגיוס הראשון במלחמת האזרוח הזאת, שנשפט היום ל-30 ימי מחבות.

תגובה: בתגובהו כתוב חבר הכנסת כסיף כי הצביע מהוות מימוש של חופש הביטוי הפוליטי הנרחב של חברי הכנסת. בצביע לא מזוכרים חיליל צה"ל או בני משפחותיהם, אלא הוא תגובה על איירוע שזכה להעתיניות רבה בסדר היום הפוליטי בארץ ובעולם.

דיוון והחלטה: ועדת האתיקה מקבלת את עמדתו של חבר הכנסת כסיף לפיה מדובר בסוגיה פוליטית, ועל כן התבטאותו בנושא, גם אם הוועדה סולצת ממנה, נכללת במסגרת חופש הביטוי הפוליטי של חבר הכנסת ואיינה מהוות הפרה של כללי האתיקה.

סיכום והחלטה

36. טרם ההחלטה מבקשת הוועדה להביע את מורת רוחה מהחלטתו של חבר הכנסת כסיף שלא להופיע בפניה ולשלוח חלף לכך תגובה המאשימה את הוועדה בפוליטיזציה ובאי-עשיות דין צדק. ראוי היה כי חבר הכנסת כסיף יימנע מההאשמות חמורות וחסרות כל בסיס שעווה שועדת

- האתיקה נדרשת שוב ושוב לדון בעניינו, כאשר הקובלנות נגדו ממשיכות להצטבר גם בשעה זו. הוועדה פועלת בעניינים, בלב פתוח ובנפש חפча לשמיית טענות הנקל ובותשותם לב לפרטים ביחס לכל קובלנה באשר היא, והדבר נכון גם ביחס לכל הקובלנות המופיעות בהחלטה זו. 37. בהתאם כאמור לעיל, הוועדה קובעת כי חבר הכנסת כסיף הפר בשל התבטאיותיו ומעשו ביחס לכל קובלנה באשר היא, והדבר נכון גם ביחס לכל הקובלנות המופיעות בהחלטה זו. המתוירים לעיל את כלל 1א(2), את כלל 1א(4) ואת כלל 1א (5) לכללי האתיקה הקובעים כי:
"חבר הכנסת הוא נאמן הציבור וחובתו ליציג את ציבורו בחירותו באופן שישרת את כבוד האדם, קידום החברה וטובת המדינה".
"חבר הכנסת ישמר על כבוד הכנסת וכבוד חבריה, יהיה מסור למילוי תפקידו בכנסת,
ינהג בדרך הולמת את מעמדו כחבר הכנסת ויעשה לטיפוח אמון הציבור בכנסת."
"חבר הכנסת ימלא את תפקידו בכנסת באחריות, ביושר ובהגינות, מתוך מחויבות
למעמדו כמנהי בחברה, וישאף לשמש דוגמה אישית להתנהגות רואיה".
38. אכן, עדותה העקבית של ועדת האתיקה היא שיש להימנע ככל הנitin מהגבלה חופש הביטוי הפוליטי והאידיאולוגי של חברי הכנסת. בהתאם לכך, לאורך השנים, ועדת האתיקה דחתה תלונות וקובלנות רבות שענין התבטאיות פוליטיות של חברי הכנסת, ובهن גם קובלנות נגד חבר הכנסת כסיף, כולל קובלנות הכלולות בהחלטה זו.
39. עם זאת, גם אם לאורך הדינומים בעניינו של חבר הכנסת כסיף חברי הוועדה לא תמיד הסכימו זה אחד בהחלטותיהם לעניין קיומה של ההפרה או דבר חמורתה, לגבי הסנקציה שיש להטיל שורה תמיינות דעים לפיה יש להטיל על חבר הכנסת כסיף סנקציה חמורה ביותר. זאת לנוכח האופי החרג של חלק מן התבטאיות של חבר הכנסת כסיף; המסה האדירה של הקובלנות נגדו; סירובו של חבר הכנסת כסיף לחזור בו או להתנצל על מעשיו; והעיטוי בו נאמרו רוב התבטאיות המופיעות בהחלטה, עת מדינת ישראל נמצאת במלחמה קשה במספר חזיות, אחת מהן היא גם החזית הדיפלומטית.
40. זכותם של חברי הכנסת לבטא עמדות שאינן בקונצנזוס ולהביע ביקורת פומבית על הממשלה שומרה להם גם בתוקפת חיימה, אך יש להבחין בין ביקורת ומאהה חריפים אך לגיטימיים, ובין עידוד עלילות הדם נגד חיליל צה"ל ומדינה ישראל תוך פגיעה ביכולתה של המדינה להתמודד עם הטענות בחזיות הבינלאומית, בעיקר לנוכח התביעה התלויה ועומדת נגדה בבית הדין הביןלאומי לצדק. שכן ברור לוൾ שהצטרפותו של חבר פרלמנט ישראלי לטענות נגד מדינת ישראל חוטאת לחובתו לשמש דוגמה אישית להתנהגות רואיה ונוננת רוח גביה לגורמים שונים, מבית ומוחץ, להציג להאשמות המסולפות כלפי מדינת ישראל וככלפי חיליל צה"ל על ביצוע פעיע מלחמה ולקריאת סנקציות על ראשי המדינה והצבא.
41. הוועדה סבורה כי הצטרפות כל העובדות הללו מביאה לכך שמשמעותו של חבר הכנסת כסיף מהווים הפרה של חובה הנאמנות הchèlle על כל חברי הכנסת, ואינם בעלי בקנה אחד עם טובת המדינה, אף לא בפרשנות הרחבה ביותר שנitin לתת למונח זה. יתר על כן, הוועדה סבורה כי אמירות אלה פוגעות בצורה חמורה באמון הציבור בחברי הכנסת כמו שמקשים קודם, כל אחד בדרכו שלו, את טובותה של המדינה ושל אזרחיה.
42. נוסף על כך, העובדה שבעניינו של חבר הכנסת כסיף התקבלו כבר שלוש החלטות בכנסת זו, ועליהן יש להוסיף גם את האזהרה הכללית שניתנה לכל חברי הכנסת בהחלטה העקרונית בדבר התבטאיות בזמן מלחמה (ההחלטה מס' 16/25), מלבד שחבר הכנסת כסיף הוזהר גם מזו.

שלא לעبور על כללי האתיקה, ובכל זאת עשה את המיווחס לו בהחלטה זו. אין ספק שביחס לחבר הכנסת כסיף לא ניתן לטעון שעונשיין בו לפני שהזהר.

43. על כן, בהתאם לסמכתה לפי סעיפים 13(ד)(ד) לחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א-1951, ולאחר שבחנה וסקלה גם את התקדמים בנוסא², החליטה הוועדה פה אחד להטיל על חבר הכנסת כסיף סנקציה של הרחקה מישיבות מליאת הכנסת ומישיבות ועדות הכנסת לתקופה של שישה חודשים י"א בחשוון התשפ"ה (12 בנובמבר 2024) ועד יום י"ד באייר התשפ"ה (12 במאי 2025) וכן שלילת שכרו לתקופה של שבועיים בתקופת הרחקתו. יובהר כי חבר הכנסת יהיה רשאי להיכנס לישיבות הכנסת ולישיבות הוועדות לצורך הצבעה בלבד.

44. נוסף על כך, בהתאם לסמכתה לפי סעיף 13(הו) לחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א-1951, מוסרת בזאת ועדת האתיקה לחבר הכנסת כסיף הודעה לפיה אם ימשיך לעبور על כללי האתיקה, הוועדה תהיה רשאית לשוב ולדון בעניינו ולהטיל עליו סנקציות נוספות בהתאם.

45. לוועדת האתיקה שיקול דעת רחוב בטיפולה בענייני אтика ומשמעות של חברי הכנסת, שהם עניינים פנימיים של הכנסת. במקרה זה הוועדה הגיעה למסקנה כי הדרך להבהיר היבט את גבולות חופש הביטוי של חבר הכנסת היא להטיל סנקציה חריפה שמבעטת את חומרת מעשו.

46. הוועדה מודעת לכך שמדובר בסנקציה חריפה, וכי חלק ניכר מתקופת הרחקה של חבר הכנסת כסיף מהדיונים במליאה ובוואדיות תהיה על חשבון כניסה כחרוף שצפוי להיות עמוס בדינומים ובחקיקה, לרבות חקיקת תקציב והסדרים.

47. אין חולק שבהחלטה ועדת האתיקה יש פגיעה ממשית בכלים הפרלמנטריים של חבר הכנסת כסיף, אך אין בה כדי לאין אוטם; ולדעת הוועדה פגיעה זו מוצדקת ומידתית לאור השימוש החוזר לרעה לחבר הכנסת כסיף עשויה במעטדו, כפי שהדברים משתקפים מכלל הקובלנות הנגדו. הוועדה מודעת לכך שחבר הכנסת כסיף נמנה על מיעוט פוליטי כרוני במדינת ישראל, ואין מטרתה בהחלטה זו להשתק את קולו הפוליטי. על כן פעלת הוועדה ברישון יחסית ולא הטילה עליו את סנקציה כבده יותר, לא פיצלה את דינניה להחלטות שונות ואך בחרה שלא לדון בקובלנות שפורסמו בתקורת.

48. הוועדה מבירה שאם חבר הכנסת כסיף ישוב ויפר את כללי האתיקה באופן דומה, היא תיאlez להשתמש בסנקציות נוספות המוקנות לה בחוק.

ההחלטה תונח על שולחן הכנסת.

חבר הכנסת משה רוט
יושב ראש ועדת האתיקה

² עונשים דומים הוטלו בעבר על שלושה חברי הכנסת אחרים: חברת הכנסת לשעבר חנן זועבי (החלטה מס' 19/16); חבר הכנסת לשעבר באסל גטאש (החלטה מס' 20/27); וחבר הכנסת לשעבר אורן חזן (החלטה מס' 20/49).